

[Kjeldgaard Iversen.]

er importrestriktionerne, der sætter monopolisterne i stand til at presse deres priser op på hjemmemarkedet. Det er også en kendsgerning, at papirskatten fordyrer tapetet.

Der er altså adskillige ting, der kan gennemføres for at billiggøre byggeriet, uden at man behøver at skride til kontante tilskud fra staten. Set fra vort synspunkt ville det eneste rigtige i den foreliggende situation være at gribe ind fra statens side, frigive importen, løse alle de restriktioner, der i øjeblikket hemmer byggeriet, og se lidt på licitationsbestemmelserne, der i øjeblikket virker direkte konkurrencebegrænsende i stedet for det modsatte, således at vi kan få konkurrence frem i byggeriet, for konkurrence er det eneste, der kan sætte priserne ned. Jeg ved godt, at det ærede medlem hr. Ingvard Dahl tror på muligheden af fri konkurrence på dette område, men det er en kendsgerning, at før krigen, da der blev bygget af private bygherrer, lå byggeindekset nogenlunde på linie med det almindelige prisindeks, men siden man indførte støttepolitikken og en stærk priskontrolpolitik og reguleringspolitik, er byggeprisindekset steget, så det i dag ligger 50 pct. højere end det normale prisindeks. Jeg tror, at årsagen til, at det er gået sådan med byggeriet, hovedsagelig ligger i den støttepolitik, der er ført, idet enhver form for kontant støtte til byggeriet lige så vel som til en vare vil medføre, at de, der er interesseret, kan få en større del af kagen. Dette gælder navnlig, hvis de har monopol på leverancerne.

Alfred Jensen: Jeg vil for det første gerne vende mig imod det ærede medlem hr. Lorentzens udtalelse om, at man ikke kan bygge sig ud af bolignøden. Det forekommer mig at være besynderligt, at man fra denne talerstol får forklaret, at vejen til at komme ud af bolignøden skulle være en forhøjelse af lejen i den gamle boligmasse. Jeg erkender, at hvis man forhøjer lejen tilstrækkeligt, så kan man stoppe, måske helt undgå at få krav om lejligheder fra folk, der bor under trange kår, men det er ikke det samme som at afskaffe bolignøden, det er blot at tilsløre bolignøden og undgå, at befolkningen stiller krav om at få lejlighed. Nej, skal vi komme de fortvivlede boligvanskeligheder til livs, skal vi komme ud af

bolignøden, er der kun een vej frem, og det er at bygge og bygge mere. Det har jeg udtalt mig om allerede under den forrige sagsbehandling, så det skal jeg ikke komme nærmere ind på. Jeg har den opfattelse, at der skal bygges mere, og at der kan bygges mere. Vi har ministerens udtalelse for, at forsvarsbyggeriet ikke længere er en hindring for mere boligbyggeri, og vi har endvidere hans udtalelse om, at materialer ikke er noget problem.

Nej, siger ministeren, problemet, det er arbejdskraften. Ja, er det nu et problem med arbejdskraften? Udnytter man arbejdskraften, murerne f. eks., på en hensigtsmæssig måde? Det gør man ikke. For det første er det aldeles urimeligt, at man indkalder murere til militærtjeneste og forlænger tjenestetiden og lader disse mennesker, som bygger boliger, stå post for gevær måned efter måned. Det er en meget dårlig udnyttelse af arbejdskraften.

Dernæst mener jeg, at man også i selve byggeriet udnytter arbejdskraften på en dårlig måde. Jeg tror, det var i fjor sommer, der var to byggeforetagender i gang i Aarhus, det ene i Jyllands papirværker, det andet på Aarhus oliefabrik, hvor der ofredes gigantiske summer på modernisering og udvidelse ikke af selve fabrikslokalerne, men af kontorlokalerne. Byggeriet var af en sådan beskaffenhed, at bygningshåndværkerne, specielt murerne, var meget forargede over den måde, hvorpå det foregik, og over de kolossale summer, som blev anvendt til disse byggearbejder. Nu var det ikke, fordi murerne var modstandere af, at de to pågældende virksomheder moderniserede deres bygningsanlæg, ej heller at de fik ordentlige kontorforhold, men de kunne se, at det øjensynligt drejede sig om at få pengene anvendt til byggeri, og det er ganske klart, at tankerne så kom ind på de skattetekniske hensyn, der kan spille ind, og det er vel et forhold, som må tages i betragtning, om ikke vor skattelovgivning er af en sådan beskaffenhed, at den fremmer den slags anvendelse af arbejdskraften, der er i strid med de hensyn, man skylder de boligløse. Derfor må man, når man taler om arbejdskraften, tage i betragtning, at lovgivningen ikke fremmer boligbyggeriet, ikke først og fremmest siger: vi skal have bygget boliger, men lader stå til, og så kan man tale om konkurrence så meget, man vil.

Jeg vil forresten gerne i denne forbindelse